

Not: 27.04.2021 tarihinden önce karayolu kenarında yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi düzenlenen yapıların da geçiş yolu izin belgesine tabi olup olmadıkları hakkında.

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-1915310
Konu : Görüş (Geçiş Yolu İzin Belgesi)

29/11/2021

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : ... tarihli ve ... sayılı yazınız.

İlgi yazınızla; İşyeri Açma Ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yapılan değişiklik ile yönetmeliğin 5 inci maddesinin (g) bendinde “*Karayolu kenarındaki işyerleri için karayolu trafik güvenliğinin sağlanmış ve geçiş yolu izin belgesinin alınmış olması,*” hükmüne yer verilmiş olup yönetmelik değişikliğinin yapıldığı 27.04.2021 tarihinden önce karayolu kenarında yapı ruhsatı veya yapı kullanma izin belgesi düzenlenen yapıların da geçiş yolu izin belgesine tabi olup olmadıkları hususunda tereddüde düşüldüğünden Bakanlığımız görüşü talep edilmiştir.

Bilindiği üzere, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanun’un 4 üncü maddesi “*3 üncü maddede belirtilen merciler, iznin verilmesi için yapılacak beyan ve incelemelerde aşağıda öngörülen genel kriterlere göre düzenlenecek yönetmeliği esas alırlar.*

a) İnsan sağlığına zarar vermemek,
b) Çevre kirliliğine yol açmamak,
c) Yangın, patlama, genel güvenlik, iş güvenliği, işçi sağlığı, trafik ve karayolları, imar, kat mülkiyeti ve doğanın korunması ile ilgili düzenlemelere aykırı davranmamak.” hükmünü,
İşyeri Açma ve Çalışma Yönetmeliği’nin 1 inci maddesi “*Bu Yönetmeliğin amacı, işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının verilmesinde uygulanacak esas ve usulleri düzenlemektir.*” hükmünü,

4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (t) bendi; “*İş yeri: Ticari, sınai, zirai veya mesleki bir faaliyetin ya da girişimin icrasına tahsis edilen veya bu faaliyetlerde kullanılan, kara ya da su üzerindeki açık veya kapalı alanda bulunan sabit ya da mobil yerleri*” hükmünü,

5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi “*Karayolu kenarındaki işyerleri için karayolu trafik güvenliğinin sağlanmış ve geçiş yolu izin belgesinin alınmış olması,*” hükmünü,

6 ncı maddesinin birinci fıkrası “*Yetkili idarelerden usulüne uygun olarak işyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan işyeri açılmaz ve çalıştırılmaz. İşyerlerine bu Yönetmelikte belirtilen yetkili idareler dışında diğer kamu kurum ve kuruluşları ile ilgili meslek kuruluşları tarafından özel mevzuatına göre verilen izinler ile tescil ve benzeri işlemler bu Yönetmelik hükümlerine göre ruhsat alma mükellefiyetini ortadan kaldırmaz. İşyeri açma ve çalışma ruhsatı alınmadan açılan işyerleri yetkili idareler tarafından kapatılır.*” ve üçüncü fıkrası “*İşyeri açmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler, işyerlerini bu Yönetmeliğe uygun olarak tanzim ettikten sonra Örnek 1 ve 2’de yer alan durumlarına uygun formu doldurarak yetkili idareye başvurur.*” hükmünü amirdir. Ayrıca Yönetmelik’in 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde yer alan “*ve geçiş yolu izin belgesinin alınmış*” ibaresi 17/4/2021 tarihli ve 31457 sayılı Resmî Gazete ’de yayımlanan 3835 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eklenmiştir.

Diğer taraftan 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu’nun 17 nci maddesi “*Karayollarında her iki taraftan sınır çizgisine elli metre mesafe içinde bağlantıyı sağlayacak*

geçiş yolları yönünden; akaryakıt, servis, dolun ve muayene istasyonları, umuma açık park yeri ve garaj, terminal, fabrika, işhane, çarşı, pazar yeri, eğlence yerleri, turistik yapı ve tesisler, inşaat malzemesi ocak ve harmanları, maden ve petrol tesisleri, araç bakım, onarım ve satım işyerleri ve benzeri trafik güvenliğini etkileyecek yapı ve tesisler için, o karayolunun yapım ve bakımı ile sorumlu kuruluştan izin alınması zorunludur.

Verilen izinler, ilgili valiliğe bildirilir.

İzinsiz yapılan bu gibi tesislerin yapımı ve işletilmesi yetkililerce durdurulacağı gibi, yönetmelikteki şartlar yerine getirilmeden işletme izni verilmez ve bağlantı yolu, her türlü gider sorumlulara ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile ilgili kuruluşca ortadan kaldırılır.

(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine uymayanlar 72 000 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.” hükmünü,

18 inci maddesi “Belediye sınırları içindeki karayolları kenarında yapılacak veya açılacak 17 nci maddede sayılan yapı ve tesisler için;

a) Belediyelerden izin alınması,

b) (Değişik: 17/10/1996-4199/8 md.) Belediyelerce bu iznin verilmesinde, trafik güvenliği bakımından bu tesisler hakkındaki Yönetmelikte belirlenen şartların yerine getirilmesini sağlamaları ve ayrıca Karayolları Genel Müdürlüğünün yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayolu kenarında yapılacak ve açılacak olanların bu yollara bağlantıları için bu Genel Müdürlüğün ilgili bölge müdürlüğünden uygun görüş almaları,

Zorunludur.

İzinsiz yapılan bu gibi tesislerin yapımı ve işletilmesi yetkililerce durdurulacağı gibi, yönetmelikteki şartlar yerine getirilmeden işletme izni verilmez ve bağlantı yolu, her türlü gider sorumlulara ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile ilgili kuruluşlarca ortadan kaldırılır.

(Değişik: 21/5/1997-4262/4 md.) Bu madde hükümlerine aykırı olarak izinsiz yapı yapanlar 72 000 000 lira para cezası ile cezalandırılırlar.

...” hükmünü,

Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelik’in 1 inci maddesi “Bu Yönetmelik;

a) Karayollarının her iki tarafında karayollarına bağlantıyı sağlayacak geçiş yolları yönünden akaryakıt istasyonları, servis istasyonları, akaryakıt dolun istasyonları, sıvılaştırılmış petrol gazları (LPG/CNG) dolun ve ikmal istasyonları, tehlikeli madde depolan, umuma açık park yerleri, umuma açık garaj, yolcu terminali(otogar), yük terminali (nakliyat ambar ve depoları), fabrika, işhane, çarşı, pazar yeri, toptancı hal, sinema, tiyatro ve benzeri eğlence yerleri, turistik yapı ve tesisler, malzeme ocak ve harmanlan, maden ve petrol şantiye-ocak ve tesisleri, araç bakım-onarım-teşhir ve satış yerleri, otel, motel, lokanta, kahvehane, ticari bina, hububat- tütün- fındık- pancar ve benzeri tarım ürünleri depoları, besi çiftliği ve ahırlar, yolcu indirme - bindirme yerleri (durak) , sürücü kurs yerleri, eğitim- sağlık- spor-dini- kültürel ve benzeri amaçlı kamu ve özel yapılar ile bunların sosyal tesisleri, üretim çiftlikleri, havuzlar, sabit kantarlar, trafolar, meskenler ile trafik güvenliğini etkileyecek her türlü yapı ve tesislerin,

b) Karayollarının her iki tarafında sınır çizgisine elli metre mesafe içinde olup geçiş yolları ile karayoluna bağlantı yapmaksızın (a) bendinde sayılan yapı ve tesislerin yapılması, açılması, işletilmesi veya tadil edilmesinde karayolu trafik güvenliğinin sağlanması amacıyla yönelik olarak aranacak usul, esas ve şartları kapsar.” hükmünü,

4 üncü maddesi “Bu Yönetmelik kapsamındaki tesisler için, karayoluna bağlantıyı sağlayacak geçiş yolları yönünden Geçiş Yolu İzin Belgesi alınması zorunludur. Bu Belge sadece yol ve trafik güvenliğinin sağlanması ile ilgili olup 3194 Sayılı İmar Kanunu gereğince alınması gerekli ruhsatlar yönünden geçerli değildir. Ancak Geçiş Yolu İzin Belgesi alınmadan, 3194 Sayılı İmar Kanunu'nun öngördüğü ruhsat alınsa dahi, inşaat başlanılamaz.

Tesis sahibince, yapılanma, arazi kullanımı ve diğer hususlarla ilgili olarak görevli ve yetkili kuruluşlardan gerekli iznin alınması zorunludur.” hükmünü,

24 üncü maddesi “Adı geçen izin belgesini almak üzere tesis sahiplerince yapılacak işlemler.

a) Bu Yönetmelik ile Geçiş Yolu Ön İzin Belgesinde belirtilen şartlara uygun olarak inşaatı bitirilen tesisler için Geçiş Yolu Ön İzin Belgesini Geçiş Yolu İzin Belgesi ile değiştirmek üzere İlgili Kuruluşun Bölge Müdürlüğüne müracaat edilir. İlgili Kuruluşca yerinde inceleme yapıldıktan ve Yönetmelik şartlarına aykırı bir durumun olmadığı tespit edildikten sonra tesise Geçiş Yolu İzin Belgesi verilir. Geçiş Yolu İzin Belgesinin bir örneği de ilgili Valiliğe gönderilir.

b) Geçiş Yolu İzin Belgesi verilen tesisler için 3194 Sayılı İmar Kanunu ve buna bağlı Yönetmeliklere göre ilgili Valilikten İşletme İzin Belgesi (Yapı Kullanma İzni) alınır. Bu Yönetmelik hükümleri ile Geçiş Yolu İzin Belgesinde belirtilen hususlara aykırı olarak inşaatı bitirilen tesislere İşletme İzin Belgesi verilemez.

Tesislerin işletilmesi sırasında, bu Yönetmelik hükümleri ile Geçiş Yolu İzin Belgesinde belirtilen şartlara uygunluğu, ilgililerce sürekli olarak denetlenir. Aykırı görülecek hususlar tesis sahibine yazılı olarak tebliğ edilerek, aykırılığın giderilmesi istenir. Aykırılığın durumuna göre uygun bir süre verilir. Bu süre sonunda aykırılığın giderilmemesi durumunda Geçiş Yolu İzin Belgesi geçici olarak iptal edilir ve durum ilgili Valiliğe ve tesis sahibine bildirilir. Valilikçe, ilgili kuruluşla işbirliği sağlanarak tesise ait geçiş yolları her türlü gider tesis sahibine ait olmak üzere araç giriş çıkışına imkan vermiyecek şekilde tamamen kapatılmak suretiyle tesis geçici olarak faaliyetten men edilir. Belirlenen aykırılıkların giderildiği tesis sahibince yazılı olarak bildirildiğinde, gerekli inceleme yapılarak, bu aykırılıkların giderildiğinin anlaşılması halinde Geçiş Yolu İzin Belgesi yeniden verilir ve bu durum ilgili Valiliğe bildirilir.” hükmünü,

36 ncı maddesi “Bu Yönetmelikte adı geçen tesislerin belediye ve mücavir alan sınırları içindeki karayolları kenarında yapılması ve açılması için,

a) İlgili Belediye Başkanlığından Geçiş Yolu İzin Belgesi alınması,

b) İlgili Belediye Başkanlığının da trafik güvenliği bakımından, bu Yönetmelikte belirtilen şartların yerine getirilmesini sağlamaları,

Zorunludur.

İzinsiz olan tesislerin yapımı ve işletilmesi yetkililerce durdurulur. Bu Yönetmelikteki şartlar yerine getirilmeden geçiş yolu izni verilemez. İzinsiz olarak yapılmakta olan veya işletilen veya izin alınmasına rağmen izinde gösterilen ve bu Yönetmelikte belirtilen şartlara aykırı durumda olduğu anlaşılan tesislere ait geçiş yolları, her türlü gider sorumlulara ait olmak üzere yolun yapım ve bakımı ile ilgili kuruluşlarca ortadan kaldırılır.” hükmünü,

37 nci maddesi “Karayolu kenarında yapılacak ve açılacak tesislere ait geçiş yolu ekseninin taşıt yolu kenar çizgisi ile kesiştiği noktanın kavşak başlangıcına mesafesi; Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağına dahil, bölünmüş devlet ve il yolları ile aynı yönde birden fazla şeridi olan iki yönlü devlet yollarında enaz 100 metre, diğer devlet ve il yollarında enaz 75 metre, Karayolları Genel Müdürlüğünün bakım ağındaki karayollarının diğer yollar ile teşkil etmiş olduğu kavşakların diğer yollardan yaklaşımda enaz 50 metredir.” hükmünü amirdir.

Yukarıda yer alan açıklamalar çerçevesinde; işyeri mevzuatına eklenen karayolu kenarındaki iş yerleri için geçiş yolu izin belgesi alınmasına ilişkin hükmün söz konusu değişiklikten önce de 2918 sayılı Kanun ve Karayolları Kenarında Yapılacak ve Açılacak Tesisler Hakkında Yönetmelikte ismen ve hukuken cari olduğu; işyeri mevzuatında da esasında “karayolu trafik güvenliğinin sağlanmış” olması şartı ile buna atıf yapıldığı, ancak yetkili idareler arası farklı uygulamaların önüne geçmek amacıyla ibarenin devamına “ve geçiş yolu izin belgesinin alınmış” ibarenin eklendiği; dolayısıyla 27.04.2021 tarihinden önce de karayolu

kenarında yer alan yapı ve tesisler için geçiş yolu izin belgesinin zorunlu olduğu değerlendirilmektedir.

Bilgilerinize rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:

Gereği:

... Belediye Başkanlığına

Bilgi:

... VALİLİĞİNE

(Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğü)